

BÁNSÁG MEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Szabotica, CSÜTÖRTÖK 1922. november 16.

312. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 3-58, Szerkesztőség 5-19

Előfizetési ár negyedévre 90 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

Loyalitás

Irta: Végh Lajos dr.

Amióta a Magyar Párt megalakult és amióta a magyar sajtó egy árnyalattal önértesebb lett, ott a hangot kiengesztelő preludeként kísérte ez a szó: *loyalitás*. Pedig minék azt hangoztatni, a mi természetes, a mi a *létalap*. Ez méltán gyanut kelthet különösen azoknál szemközti, akik a Habsburg uralom idején szintén tülön-tul sokszor hangoztatták. És úgy sem az a fontos, a mit mondunk, hanem, a mit teszünk.

A politikában többször értelme lehet és szoktak is tulajdonítani a loyalitás szónak. Ha azt akarjuk vele kifejezni, hogy ép olyan hazafiak vagyunk, hogy ép oly kevésse vannak államellenes, szeptaratisztikus törekvéseink, mint a hegemoniát gyakorló szlávoknak, akkor felesleges. Mert, ugyebár, furcsán hangzanék, ha akár a demokráta, akár a radikális-párt a *loyalitás* szóval akarná elítélésmentesíteni politikai programját.

Ha pedig azt az értelmet tulajdonítják neki, a mire a hajlandóság ugylátszik megvenni, hogy a Magyar Párt a szlávok, amely az országban a hatalmat bírja, azt erre egyedül és *kizárólag* hivatottnak elismeri: akkor immár nem felesleges, hanem káros. Akkor megszűnt a Magyar Pártnak a létjogosultsága.

A Magyar Párt *ilyen* értelemben nem akar loyalitás lenni. A Magyar Pártnak épen az a célja, hogy a *Királyság területén élő minden fajú és rendű honfitársával egyelő politikai jogokat harcoljon ki magának*. Ne álltassa senki magát azzal, hogy politikai jogokat kikönyörögni lehet. Ennek *küzdélem* az ára.

De a *pártpolitikai elhelyezkedés* szempontjából zavarólag hathat a *loyalitás*, mint *parajelszó*.

Az uralkodó fajhoz tartozó politikusként királyság ellenes, vagyis köztársasági párt; lehet revizionista. És mégis *huzafi*. Sőt, nincs kizárva, hogy ezzel a politikai programmal a hatalomhoz jut. Ez a joga minden demokratikus és szabad államban meg kell, hogy legyen a kisebbségi pártoknak is.

Igy áll ez a *hisztia jog* szempontjából. E jogot egy politikai pártnak a *limine* föladni nem szabad. A davalvált értékű és rosszul értelmezett loyalitás csak békké lehet bármely politikai párt programjában. Minden pártnak, de különösen a politikai küzdőterre épp kilépő pártnak elsőrangú érdeke, hogy akciósabadságát egyik vagy másik irányban ne korlátozza.

A Magyar Pártnak, mint kisebb-

ségi pártnak, fontos érdeke az ösztintes. A minden hátsógondolattól mentes ösztintesség, mert nagyrészt olyan politikai ellenfelekkel áll szemközt, akik az egyenjogúsításukért vívott harcokban nettek fel. És a Magyar Pártnak nincs szüksége, hogy loyalitásának hangsúlyozásával leplezzen valamit, mert — értjük meg jól — *nincs mi lepleznie!* Csak a mézitelten igazságnak van ereje. Ráhelyezkedett arra az *élet politikai jogai* apra, amelyet

minden tisztességes állampolgárnak el kell foglalnia, ha életre való politikát akar folytatni. Tehát ne a loyalitás az ajkakon, hanem a *tisztelet, az igazság, a gerinces józanság u* tettekben!

A Magyar Párt programja megvan. De a *mié*, amellyel azt elérni akarja, a közel jövő kérdése. És ez legalább oly fontos, mint maga a program. Ettől függ a siker. *Amiben loyalitás a János vagy a János.*

A horvát blokk bevonul a parlamentbe

Az ellenzéki pártok vezetői megegyeztek a blokk kiküldöttjeivel

Beogradból jelentik: A horvát blokk háromtagú küldöttsége *Drinkovics* Matéval az élén, szerdán délelőtt nagyon fontos konferenciát tartott, amelyen az egyes parlamenti csoportok képviselőiben a következő politikuskok vettek részt: *Dvornic* Ljuba, *Angyelic* Pavle (demokraták), *Burics* (klerikális), *Aramovic* (i.ö.m.), *Hrasznic* (Spahó-p.) és *Protics* Sztóján volt miniszterelnök.

Evvél a konferenciával be is fejezték *Drinkovics* beogradi tanácskozásait és este 7 óra 45 perckor visszautaztak Zagrebba. *Drinkovics* Maté kijelentette, hogy a *kiküldött*ek az *erdény*mel megvannak *elég* *dvéds* *hogy ennek folytatni* nagyon valószínű, hogy a horvát blokk képviselői a legközelebbi idő alatt Beogradba érkeznek.

A végső döntés ebben a kérdésben a horvát blokk zagrebi központi intézőbizottságát illeti,

de minden jel arra mutat, hogy az az előrelüldött bizottság jelentése alapján fog határozni. Már az a tény, hogy az egyes ellenzéki csoportok képviselőit közös tárgyalásra ültek össze a blokk kiküldöttjeivel, amellet bizonyít, hogy *Drinkovics*eknek teljes felhatalmazásuk volt kötelező erejű megállapodásokat kötni. Sok politikus endkűt nem is ült le volna velük tárgyalni, mert a multiban már több ízben elfordult, hogy egyes blokkista képviselők kellő felhatalmazás nélkül tárgyaltak és politikai megállapodásokat kötöttek, melyeket később nem tartottak meg.

Hogy mi a lényege az ellenzék (beleértve a demokraták balszárnyát is) és blokk megállapodásának, az még nem került nyilvánosságra és sokféle kombináció forog róla politikai körökben, a tanácskozásokon résztvevő politikuskok azonban egyelőre diszkrétot tartanak.

A törvényhozás munkája

A nemzetgyűlés ülése — Dolgoznak a bizottságok

Beogradból jelentik: A parlament szerdai ülését délután 5 órakor nyitotta meg *Lukinics* elnök 168 képviselő jelenlétében.

A formalitások elintézése után *Kumandri* pénzügyminiszter váltázott *Ivanics* Momcsilló egy kérdésére, azután

Mhajlovics Sz., a mentelmi bizottság előadója betérjesztette a mentelmi bizottság jelentését. A jelentés kizárólag 1919. és 1920-ból származó, elavult kiadási kérelmekre vonatkozott.

Barics (klerikális) ezért azt javasolja, hogy a jelentést adják vissza a mentelmi bizottságnak és hívják fel arra, hogy ezekről a régi ügyekről csak rövid összefoglaló jelentést tegyen és az újabb kiadási kérelmekről is terjeszse be jelentését.

Barics indítványát rövid vita után elfogadták és a jelentést visszautalták a mentelmi bizottsághoz.

Az ülés fél hétkor evvel véget is ért, a legközelebbi ülés csütörtök délután négyre van összehívva.

Az agrárbizottság ülése

Szerdán délelőtt a parlament agrárbizottsága is ülést tartott, amelyen két albizottságot választottak. Egyet a nagybirtokok kisajátításáról és felosztásáról szóló törvényjavaslat, egy másikat pedig a dalmáciai agrárviszonyok rendezéséről szóló javaslat letárgyalására.

Ezenkívül elhatározták, hogy a plénum 17-én, pénteken ismét ülést tart, amelyre az igazságügy- és belügyminisztert is meghívják, mert meg akarják hallgatni véleményüket a földmivészpárt ismert törvényjavaslatáról a dalmát agrárviszonyok rendezése ügyében.

A törvényhozó bizottság szintén ülést tartott délelőtt és folytatta a tisztviselőtörvény megkez-

dett vitáját. Az ülés a szokástól eltérően minden zavaró incidens nélkül folyt le. Ezuttal a 2. szakaszt tárgyalják paragrafusonként, amely a szolgálati beosztásról és a tisztviselők beosztásáról intézkedik. Minden egyes ponthoz sok szóнок szóló hozzá és kisebb-nagyobb módosításokat ajánlottak. Az 5—12. §-okat csekély módosításokkal, melyeket *Reisner* előadó is magáévá tett, elfogadták. Az ülés fél egykor ért véget.

A legközelebbi ülés csütörtökön délelőtt lesz, naprendje: 1. *Markovics* igazságügyminiszter nyilatkozata a visszautasított bírói és ügyvédi törvényről; 2. az albizottság jelentése a bírói és ügyvédi törvényjavaslat visszautasításáról; 3. a tisztviselő törvény vitájának folytatása. A csütörtöki ülés viharosnak ígérkezik.

Vajdasági képviselők

a vajdasági új állami tisztviselőkről

Be fogják számitani nyugdíjukba korábbi szolgálati idejüket

Beogradból jelentik: A vajdasági és szeremségi képviselők, számszerint harminchatan, pártkülönbségre való tekintet nélkül közös indítványt adtak be a tisztviselő törvény módosítására. Az indítvány szerint az azelőtt területen (Bánság, Bácska és Baranya) mindezeknek a tisztviselőnek, a kik állami szolgálatba lépésük előtt önkormányzati, egyházi vagy iskolai szolgálatban voltak, vagy pedig mint ügyvédek, mérnökök, újságírók szabad pályán működtek, vagy bejegyzett cégeknek megintisztviselőik voltak és sem mint tisztviselők, sem mint szabad foglalkozásuk nem vették nemzeti kötelességük ellen, — szolgálati és nyugdíj éveikbe korábbi foglalkozásuk ideje is beszámítassék bizonyos magas határig, ha már több mint egy évvel a törvény életbelépése előtt állami szolgálatban voltak.

Ezeknek a tisztviselőknek utólag meg kell fizetni majd a különbséget a nyugdíjalapba, ha erre a kedvezményre igényt tartanak és ha nem áll fenn viszonosság a nyugdíjigény tekintetében az állam és a között a hivatal között, melyben azelőtt működtek. Minden az erre vonatkozó kérvényeket 6 hónapon belül kell betérjeszteni a királyi kormánynak, amely az indítvány szerint azokról a parlamentnek is jelentést köteles tenni.

Az indítvány tárgyalására már a legközelebbi napokban rá kerül a sor, ha törvényhozó bizottság a tisztviselő törvény részletes vitájában a nyugdíjról szóló fejezetig eljut.

A bácskai panama-pör második napja

Osztokodás a rekvirált marhák — Hogy gazdálkodtak a sombori megyeházán — Az irodaigazgató vallomása

A Sztójkov-tárgyalás második napja változatlanul izgalmas, s nemcsak a terem, hanem a folyosó is állandóan olyan, mintha valami, eddig még nem ismert szenzáció kibombasztását kellene tartani.

A főváltott Sztójkov Mózes éppen süllygel nem úgy viselkedik, mint a súlyos vádakkal terhelt vádlott, aki bírái előtt áll. Nemcsak megtörve nincs, hanem azt az impressziót keltei, hogy politikai expozéért tart azon a helyen, ahol nem régiben még az alispáni jelentéseit olvasta fel. Többször az újságírók felé fordul, egyenesen az újságok számára beszél. Tárgyalás közben oda is szól:

— *Olvastam a Bács megyei Naplót, igaztalanul vádol.*

A folyosón a szabadlábban lévő vádlottak, tanuk, érdeklődők közt valóságos politikai vitaközösség folyik.

A vádlottak közül egyetlen, aki meg van törve, aki elvesztette a nyugalmát Szundánovics Vladimir, a volt vármegyei irodaigazgató. Ríadtan néz Sztójkovra. A régi tisztviselő féltelme tükrözők az arcán. Fel az alispántól. Sztójkov érzi is ezt. Ma mindenképpen igyekezett Szundánovicsra hatni, igyekezett rábírní, hogy a volt irodaigazgató azt vallja, hogy presszió és ígéretek hatása alatt tett terhelő vallomást, Szundánovics azonban fenntartotta eredeti vallomását.

A mai tárgyalásról az alábbi részletes tudósítás számol be:

A második nap

Szerdán délelőtti fél tízkor nyitotta meg Masirevics Brankó törvényszéki elnök a Sztójkov-pör második főtárgyalását. A bíróság tagjainak megérkezése után bevezetik a kedden kihallgatott négy vádlottat. Sztójkov most is nyugodt és bölényes. Kezében papír és ceruza: állandóan jegyzi a többi vádlottak vallomását.

Az elnök utasítására elővezetik az ötödik vádlottat

Szundánovics Vladimir volt vármegyei irodaigazgató

Kijelenti, hogy nem érzi magát büntönnél és elmondja a bajmoki marhaárverés történetét.

A bajmoki marhaárverés

— 1921. augusztus 21-ikén Öfelsége temetése előtt való napokban azt az utasítást kaptam Sztójkov alispántól hogy menjek Arsenovics főjegyzővel együtt Bajmokra és az ott összetertelt marhákat árvereztessem el. Közben az alispán a bajjal háromszögbe ment a kiírítás körüli ügyek rendezésére. Autombilon elmentem Bajmokra. A jegyző lakásán találtam Vidakovics Franjót, akivel együtt elmentünk a községházára, ahol már Gáin Vászja is ott volt.

Elnök: Vidakovics nem tett itt magának valami titkos ajánlatot?

Szundánovics: Azt ajánlotta, hogy az összes marhát neki adjam el.

Elnök: Semmi mást nem mondott?

Szundánovics: Ekkor nem.

Elnök: A vizsgálat folyamán maga mást vallott. Ki mondta magának, hogy együtt és ne darabonként adják el a marhákat?

Szundánovics: Ezt Gáin Vászja mondta. En érte azt válaszoltam, hogy ez ügyben csak Arsenovics van hivatalos intézkedni. Megmondtam Gáinnak, hogy beszéljen Arsenovicsal. Gáin erre nem válaszolt semmit. A marhák az udvaron voltak összetertelve, ahol Krsztekanics is tartózkodott. Itt Vidakovics ismételt arra kért, hogy neki adják el az összes marhát. En és Krsztekanics azon voltunk, hogy a marhákat darabonként és kilónként adják el. Ekkor kért Krsztekanics, hogy

érdemel fejében neki is ajándékozunk két marhát.

En ez ügyben telefonon felhívtam a sombori alispáni hivalt, de nem kap-

tam kapcsolást. Később a jegyzői hivaltalba hívtak a telefonhoz és ekkor engedélyt kaptam az alispántól, hogy két marhát adjak ki Krsztekanicsnak, a többi marhassam Somborba. Vidakovics ekkor felkért, hogy ne Somborba, hanem az ő militicsi szállására hajtassuk a marhákat.

Elnök: Ezt komolyan kérte?

Szundánovics: A legkomolyabban. A marhákat ekkor Arsenovicsnak adtam át és azt mondtam, hogy az alispán beleegyezésével azokat Vidakovics szállására, Militicsre kell hajtatni. Arsenovics ezt el is rendelte. Öfelsége temetése után az alispáni hivaltalba hívtak, ahol az alispán elrendelte, hogy a Vidakovics szállásán levő marhákat árvereztessem el. Ekkor, — szombaton délelőtti, — felkértem Arsenovicsot, hogy jöjjön ki velem, de ő nem akart jönni, tehát egyedül mentem Militicsre.

Licitálják a marhákat

Kint találtam Gáint és Vidakovicsot. Vidakovics itt azt az ajánlatot tette, adjam el neki egy tételben a marhákat, ad ezért nekem százezer koronát.

Délután Arsenovics is kijött, de én erről az ajánlatról nem szóltam neki. Azt ajánlottam, hogy adjuk el a marhákat kilónként 15 koronájával.

Vidakovics azt kívánta, hogy 9 koronájával adjam el a marhákat s

ezért újra 100.000 koronát ígért nekem.

Megkértük a licitálását 3—5 koronás kikiáltási áron. Gáin, Vidakovics, Lallovecics Szima és Vidakovics egy rokona vettek részt az árverésen. A legmagasabb kínálat 8½ korona volt.

Elnök: Adott valamit Vidakovics?

Vádlott: Ujra szólt sutogva, hogy 9 koronájával adjam át neki s ő ad százezer koronát. Ezt mondta

»bolond vagy ha nem keresel, amikor itt mindenki keres».

Később Arsenovics azt mondta, hogy a marhákat Somborba hajtjuk be. En hét eszdórral be is hajtattam a marhákat. Azt

nem vettem észre, hogy az uton a kövér, egészséges marhákat, sovány, beteg állatokkal kicserélték.

A házi kassza

Elnök: Mi volt azzal a bizonyos kézi kasszával?

Szundánovics: Olyan nem is volt, azonban volt nálam olyan pénz, ami a petróleum és a só vételéből maradt vissza, továbbá ötvenezer korona, ami a magyar rezsim idejéből maradt a pénztárban. Ezenkívül maradt 14—15 hordó petróleum is. A megmaradt pénzből fedezte az alispán a hivatal különböző kiadásait. 1919. augusztusában 45.000 korona volt nálam, amikor a pénzügyigazgatóság részéről vizsgálat jött. Ekkor az alispán nyugtát adott nekem az addigi kiadásokról, amit a bizottság akkor rendben talált. Ezek a nyugták máig is nálam maradtak. Egy napon sürgősen, öt perc alatt ki kellett az autót javítani, amikor megmondtam a főispánnak, hogy semmi pénz sincs nálam, mire a főispán olyan kifejezésekkel korhol, amiket itt nem mondhatok meg. Egy másik alkalommal a Fiat-autót kellett sürgősen megjavítani, amikor megmondtam az alispánnak, hogy a főispán milyen kifejezéseket használt velem szemben. Harmadik napon a soffőr levelet hozott a főispántól, amelyben megfenyegetett, hogy fel fog állásomtól függeszteni.

Hova lett a 130.000 korona?

Elnök: Ne erről beszéljen, hanem a 130.000 koronáról, amit Arsenovicsnak adott.

Szundánovics: A nálam levő pénz különböző kiadásokra használtam fel. Egyszer negyvenezer koronát autógommira fiztettem. Azután több kereskedő sürgett, hogy fizessék ki a vármegye tar-

tozásait. Mikor ezt az alispánnak jelentetem, megnyugtatt, dacára annak, hogy annyira el voltam keseredve, hogy panaszt akartam tenni a belligymnistrórumnál.

Elnök: Arról beszéljen, hogy mennyi pénz volt a kézi pénztárba.

Szundánovics: Ötven-hatvan ezer korona. Ebből fiztettem a telefont, az alispán utókötségeit és más ilyen kiadásokat. Az alispán és Arsenovics ebből különböző összeget, kétezer, öt-és tízezer koronát vettek fel.

Elnök: Elkönyvelték ezeket a kiadásokat?

Szundánovics: Igen, a naplóba. Az 1920-ik évben, — a hónapra nem emlékszem, — Arsenovics egyszer tízezer koronát kért, amiről nem kaptam nyugtát. Azt az összeget nem is könyveltem el. Lassanként ilyen módon 130.000 koronát adtam ki. Ez júniusban és júliusban volt. Később ismét tízezer koronát kértek, mely összeggel a kasszának most is tartoznak.

Az elnök háromnegyed tízezerkor szünetelt rendelt el és a tárgyalást negydedizentkétkor folytatják.

Elnök: Nyilatkozzék a harmadik vádpontokra, a sikkasztásra vonatkozólag.

Szundánovics: Egy vasárnap bementem az alispánhoz és megkérdeztem, hogy dr. Tapavica novisadi ügyvéd részére fenntartunk-e két marhát. Az alispán azt válaszolta, hogy a teheneket árvereztessük el, kettőt azonban tartunk fenn Tapavica részére. Az árverést Arsenovics vezette. Husz tehenet Vidakovicsnak adtak el, amiről nem vettünk fel árverési jegyzőkönyvet. Az árverés két óráig tartott. Négy órákor vissza-jöttem és itt találkoztam dr. Tapavicával. Másnap reggel az elárverezeti marhákrol Arsenovics jegyzőkönyvet adott át és egy kimutatást a befolyt összegről. Ludaics és Vidakovics utólag fizettek.

Elnök: Nem nézte meg a jegyzőkönyvet?

Szundánovics: Nem. Ekkor Arsenovics azt mondta, hogy jutalom fejében fejenként tízezezer koronát fogunk kapni. A jegyzőkönyvet a pénzzel együtt átvittem a pénzügyigazgatósághoz.

Elnök: Kinek kellett volna a jutalmat kapni?

Szundánovics: Az alispánnak, Arsenovicsnak és nekem. Este, mikor hazajöttem, Arsenovics azt mondta, hogy az alispán el akar utazni és erre a célra öt ezer koronát kért. En szó nélkül kiadtam a pénzt és láttam, hogy Arsenovics a pénzzel együtt az alispán szobájába ment. Aztán elutaztunk és így a pénz elszámolatlan maradt.

Elnök: Összesen mennyi pénz adott be a pénzügyigazgatóságához elszámolás nélkül?

Szundánovics: Százhetvenezer koronát.

A hamis jegyzőkönyvek

Elnök: Nem készített az árverésről jegyzőkönyvet?

Szundánovics: Nem. Amikor megjutott, hogy dr. Vlaszkalin és ő vezeti a vizsgálatot, Arsenovics megkérdezte, hogy mi van az elszámolással. En azt mondtam, hogy maid elkészitem. Kiállítottam a jegyzőkönyveket és a nem sombori vásárlók nevével aláírtam. A marhák közül nagyobb mennyiséget vett Dodi és Koszta és Plavics Koszta sombori kereskedő is. Ezekkel utólag írtam alá a jegyzőkönyvet.

Elnök: Mikor a jegyzőkönyvet beadta Vlaszkalinnak, nem vette észre, hogy az abban feltüntetett összeg nem egyezik a pénzügyigazgatóságához tényleg beletett összeggel?

Szundánovics: Nem, mert az eredeti jegyzeteimet nem kaptam vissza Arsenovicsól, dacára, hogy többször kértem tőle. Amikor az alispán az elszámolásokkal aláírta, azt mondta, adjam át dr. Vlaszkalinnak, amit meg is tettem.

Elnök: Miért nem követelte a tízezezer korona jutalmát?

Szundánovics: Nem értem rá nagy elfoglaltságom miatt. Arra sem tudok visszaemlékezni, hogy mennyi pénz folyt be az árverésen.

Elnök: Mi lett a dr. Tapavica részére fenntartott két tehénhez?

Szundánovics: Az alispán és Arsenovics azt mondta, hogy kiutalhatom a tehéneket Tapavicának. Arra, hogy írást kérjek, nem is mertem gondolni. Az ilyen elajándékozott marhák ügyének elintézésével az alispán és Arsenovics teletalálommal ruháztak fel. A két tehén elajándékozásánál jelen volt Topovics Mirko is.

A száztízezer koronás sikkasztás

Elnök: Miért írta be az árverési jegyzőkönyvből dr. Tapavicát mint jelenvótlat?

Szundánovics: Igaz, hogy nem láttam az árverésnél, de Arsenovics mondta, hogy írjam be a nevét. Az árverést követő napon az alispán megkérdezte tőlem, hogy mennyi pénz van a kasszában. Azt válaszoltam, hogy negyvenezer korona. Az alispán ekkor megkért, hogy utaltassak át ebből harmincezer koronát Svajéba beteg húnak. Beogradba utazva, ezt az összeget a Dunav Bank után át is utaltam. Ezután ismételt kért tőlem Sztójkov nyolcvanezer koronát, amit Wamoszernek kellett kifizetni. A pénzt kiírtettem Wamoszernek. Az alispán ekkor 110.000 koronáról szóló nyugtát adott. Másnap Brodva utaztam, az alispán pedig Svajéba ment. Amikor visszajöttünk, az alispán megbízott, hogy menjek le báró Hammerstein birtokára, ahol kétszáz hold réperforjé volt és ott intézzem el a birtok bérleti ügyét. Itt a földet bérbé adtam Poc gazdasági intézőnek. Április 24-ikén Poctól fél fejében 160.000 koronát kaptunk. Ebből ki egyenlítettük a 110.000 koronás hiányt, nekem pedig ötezer koronát adott az alispán jutalom fejében. Így az alispán a kézipénztárnak nem maradt adása. A földvételért Markovics Nikola volt topalibőrnak 75.000 korona jutalékot kellett volna adnia, de csak ötvenezer koronát kapott.

Elnök: Mit csinált a kézipénztárban a 110.000 koronán felül maradt összeggel?

Szundánovics: Burtort vettem magamnak, de erről mindenki tudott.

Elnök: Az alispán mindig jelen volt a pénz kivételénél?

Szundánovics: Nem. Egyszer este hét és nyolc óra között ismét kért, hogy adják neki tízezer koronát, amit át is adtam.

A szembesítés

Elnök: Mondja szembe Sztójkovnak, hogy az ő tudtával adta át a teheneket dr. Tapavicának.

Szundánovics ekkor idegesen Sztójkov felé fordult, akit kihívóan, merőn szembe néz vele. Az irodaigazgató igaztolt, ideges és úgy viselkedik, mintha még mindig hivatali főnökével állna szembe. Halkan, szinte dadogva kérte Sztójkovot, emlékszik-e mindarra, amit vallomásában elmondott. Sztójkov határozottan, szinte indultalan felelt:

— Nem emlékszem!

Elnök: Nem igaz, vagy nem emlékszik rá?

Sztójkov: Nem igaz!

Az elnök negyed egykor tíz perc szünetet rendel el. Szünet után az elnök megkérde Sztundánovicsól, emlékszik-e a jegyzőkönyv tartalmára, amit Arsenovicsól kapott. Szundánovics kijelenti, hogy nem emlékszik.

Kupaszárevics ügyész javaslatot tesz, hogy az elnök a vizsgálóbíró előtt felvett jegyzőkönyv egyes részletei alapján kérjen Szundánovicsól felvilágosítást. Dr. Petrovics és dr. Hadzsi védők tiltakoznak az ellen, hogy az ügyész az elnök után kérdést intézzel a vádlotthoz.

Szundánovics: Az alispáni hivaltalban egy delután beszéltnék arról, hogy mindenki, aki a kiírítás alkalmával tevékenykedett, magas jutalmat fog kapni. Arsenovics akkor kijelentette, hogy az alispán már szében keresett, tehát jogos, hogy mi is keressünk, mire én kielenttem, hogy nem tudom, hogy jó vége lesz-e ennek.

Sztójkov most felkéri az elnököt, hogy néhány kérdést intéhessen Szundánovicshoz. Az engedélyt megkapja, mire Sztójkov feláll és szebretett kézzel, szinte parancsolóan szól Szundánovicshoz:

— Vallja be őszintén és becsületesen, hogy azért lett ellenem terhelő váladékot Vaskalin előtt, mert befolyásolta magát és megígérte, hogy ha engem be-márt, nem lesz büntetés!

Szundánovics: Vaskalin csak azt mondta, hogy mondják el mindent őszintén úgy, ahogy történt.

Sztjokov: Ez az ember becsületesen szegény ember, s hiszen, hogy az igazat meg fogja mondani. Szundánovics, mondja meg becsületére, nem Vaskalin presszója folytán válla ellenem?

— Nem.
— Lelkismeretére meri ezt mondani?
— Isten engem úgy segít.

Ezzel az izgalmas szembesítés befejeződött. Sztjokov nyugodtan mosolygott tovább is.

Csütörtökön Arsenovics Nikola vádlott kihallgatására kerül a sor.

A minisztertanács tárgyalta amuzulmán miniszterek kívánságát

Beogradból jelentik: A kormányhü muzulmánok között megint elégedetlenség mutatkozik, mert a kormány még most sem váltotta be teljes határon előtti írásban tett ígéretét. Beavatott körök véleménye szerint a klub már legfőbb egykét napig hajlandó várni és ha ez alatt nem teljesítik követeléseiket, Omerovics és Vilovics miniszterek beadják lemondásukat.

Omerovics és Vilovics miniszterek szerdán délelőtt megjelentek a miniszterelnökségen Pasics miniszterelnöknél, akivel hosszasan konferáltak.

A minisztertanács

Szerdán délután 5 órakor a miniszterelnökségen, Pasics miniszterelnök elnöklétével minisztertanács volt, amely a boszniai és hercegovinai agrárkérdéssel foglalkozott.

A minisztertanácson Omerovics és Vilovics muzulmán miniszterek felcsóították Kumandit pénzügyminisztert, hogy rendelje el a Boszniában és Hercegovinában az agrárkört és bégéktől elvett földekért járó pénzek kifizetését.

Kumandi pénzügyminiszter ígéretet tett, hogy az erre a célra szükséges pénzeket haladéknélküli a sarajevói agrárigazgatóság rendelkezésére fogja bocsátani.

Rendkívüli közgyűlés a hatósági tisztellátás ügyében

Subotica város vezetőségét, — mint már megirtuk, — hosszú idő óta foglalkoztatja a szegényebb sorú lakosság lisszittel való ellátásának kérdése. A gazdasági hivatal kidolgozta az ellátás tervezetét és az ellátatlanok összeírása után megállapította, hogy az akció a városnak öt millió korona megterhelést jelentene.

Tekintettel arra, hogy a kiszélesített tanács mult pénteki ülésén több más fontos kérdés szerepeit napirenden és a közelálló ügyének tárgyalása hosszú időt vett volna igénybe, a városi tanács elhatározta, hogy az ellátatlanok segélyezésére irányuló akció letárgyalására rendkívüli közgyűlést fog egybehívni, amely kizárólag ezzel a kérdéssel foglalkozik. Az eredeti tervtől eltérően azt is elhatározta a tanács, hogy a tervbevitel fejadékát felélenk fedezésére szükséges összeg megszavazását fogja a kiszélesített tanácsot kérni, ami még így is 625.000 dinár kiadást jelent. Az összeget pátado után akarták fedezni, ami a telektelek pátadoak körülből ötven százalékos letelekést vonná maga után.

Mintthogy a nyomorgó lakosság a tél beállta előtt való ellátása mind sürgetőbb feladatává vált a

városnak, a tanács elhatározta, hogy a rendkívüli közgyűlést szombatra, november 18-ikára hívja egybe, a melyen kérni fogják a szükséges összeg megszavazását e fontos szociális kérdés megoldása céljából.

A Magyar Párt ügyvezető elnöke anoviszadifelelőtlenek politikai garázdálkodásáról

„Csak megfizetett toll irhatja ezeket a támadásokat“

Az S. H. S. királtságbeli magyarságnak az a töredéke, amelyiknek a Novisadon megjelenő D. bicska című időszakai nyomtatvány megjelenéséről kényszerű tudomása van, meglepődve és megdöbbenve látja azt a sorozatot, madást, amit a D. bicska az Országos Magyar Párt és annak vezetősége ellen folytat. E hirlapi támadások egyenesen elvitatják az Országos Magyar Párt vezetőségétől azt a jogot, hogy az S. H. S. állam magyarságának nevében járhat el és az egész pártalakulást máris kudarccal végző, a magyarság tömegeinek felkeltől távol álló egyéni vállalkozásnak tünteti föl. Ezeknek a megállapításoknak van még egy mellékönyörgjük is: a máriólaponra olyan váratlanul agresszív vált újság szinte szenevelmesen, egészen megdöbbenő erővel tiltakozik az ellen, hogy a Vadaság magyar anyanyelvű és magyar kulturájú zsidósága részt vehessen az S. H. S. állam magyarságának politikai életében. Nyilván meg is mondja, hogy miért: az itteni zsidóságot nem ismeri el magyarnak. És ugyanezzel meggyónja eddig gondosan leplezett nagy titkát: azért bizalmatlan a Magyar Párt-tal szemben, azért nem kell neki a Magyar Párt, mert annak vezetőségében zsidók is vannak. Végül bejelenti, hogy az új zászlóbontás, az „igazi“ Magyar Párt megalakítása az ő portáján fog megtörténni.

Ez a tenorja a szóban forgó cikksorozatnak, amely felett nem lehet és nem szabad napirendetérni, bármennyire is a nyilvánosság kizárása mellett történt a Magyar Párt és annak vezetősége és a magyarságot híven megőrző, magyarságtól meg nem tártórodó bíróság ellen intézett rosszhiszemű, bárdolatlan támadás, mégis csak meggondolásra készítő tünet és a Magyar Párt vezetősége akarva, nem akarva, mégis csak kénytelen foglalkozni ezzel a furcsa és érthetetlen jelenséggel.

Az Országos Magyar Párt vezetőségéhez fordultunk felvilágosításért, a párt vezetőségének véleményét tudakoltuk ebben a kérdésben és sajnálatos ügyben, amelyről dr. Nagy Ödön az Országos Magyar Párt ügyvezető elnöke a következőképpen nyilatkozott:

— Őszintén szólva csak most vettem tudomást a Magyar Párt és annak vezetősége ellen irányuló hirlapi támadásról. Az esetnek nem tulajdonítok ebben a fázisában nagy jelentőséget, még pedig azért nem, mert ismerem Novisad és környéke magyarságának foglaltsát a Magyar Pártól. Novisad és vidékének magyarsága teljesen elvőzött a Magyar Pártot megalakítása alkalmával és ha akad is most néhány min-

A szerdai tanácsülésen részletesen foglalkoztak a közgyűlés elé kerülő kérdéssel és elfogadták a gazdasági hivatalnak erre vonatkozó tervezetét, amely változatlanul fog a közgyűlés elé kerülni.

dendron konkolyt hinteni akaró ember a novisadiak között, ezeknek a gyanús mesterkedése nem írható a Magyar Pártnak. A teljesen indokolatlan és rosszhiszemű támadások mögött egy kicsiny érdekcsoport áll, akiknek egyike sem szerzett jogot ahhoz, hogy a végérvényesen megalakult és immár aktív politikai tevékenységet kifejtő pártot olyan kíméletlen és a legszélsőbb végletbe átcsapó hangon megtámadja. Mindenképpen érthetetlen a D. bicska eljárása, amely nem nevezhető egyénekné, mint tudatos háttadmádnak, rosszhiszemű gánctevésnek. Egyébként kizártnak tartom, hogy az ottani magyarság többsége helyesli ezt a pártbontó célszót. A Magyar Párt egységet azonban akkor sem kell félténi, ha történetesen a D. bicska minden olvasója annak a néhány konkolyhintőnek a pártján volna (amit ugyan köve hiszek). A D. bicskának nincsen annyi súlya és tekintélye, hogy a magyar tömegekben hangulatot kelthessen a Magyar Párt ellen, vagy a legcsekélyebb zavart keltsen. Nagyon csodálkozom azon, hogy Fátth Ferenc piébanos ur. a D. bicska kiadója közösséget vállal ezekkel a hirlapi támadásokkal. Annál inkább is csodálkozom ezen, mert emlékeztem szerint Fátth István zsidó ur. a most elmult nyáron a párti nunciussnak Subotican történeti időzése alatt felkeresett bennünket, a Magyar Párt vezetőit és ez alkalommal kijelentette, hogy boldog, hogy kezét foghat azokkal, akik szerinte olyan lelkes szeretettel és hozzáértéssel intézik a pártvezetéshez néhez és felelősségteljes munkáját. Éppen azért nagyon csodálkozom a D. bicska általam mindig nagyrabecsült kiadójának mostani magatartásán, amellyel eltilti, hogy lapjában ilyen rosszakarati, alaptalan és gyűlölködő támadások jelenhetnek meg a Magyar Párt és annak az egész magyarság egyeteme által megválasztott vezetősége ellen. Elvégre minden S. H. S. állambeli magyar ember akármilyen is egyébként a világnézet, tartozik annyi regáddal a saját nemzeti érdekeknek, hogy nyugodtan bevárja a Magyar Párt politikai működéseknek első eredményeit vagy sikertelenségeit és nem igyekszik mindjárt a kezdet kezdetén elgáncsolni az amúgy is sok nehézséggel küzdő alakulást.

Ugy tudom, a D. bicska támadó cikkeit egy Pécsről emigrált Császár Géza nevű ember írta s az a most mindenáron itélkezni akaró ur. ugyancsak kevés jogot formálhat ahhoz, hogy az SHS. királtság magyarságának politikai mozgalmait beleszóllíthasson éppen a magyarság mentalitásától nagyon is távol álló előbbi politikai múltjánál fogva. Amennyiben a D. bicska belső ügye. Ha ennek a magyarságával mindenkit örökre erejével túlléptető lapnak az izlése nem tiltakozik az ellen, hogy egy másikkalval ez előtt még dühös kommunizát engedjen szabadon garázdálkodni hasábjain, ám te-

gye, de akkor ne követeljen előjogokat és itélőbírói polcot a maga számára az itteni magyarság politikai életében. A legnagyobb mértékben el kell iténnem végül a lapnak a vajdasági zsidóság ellen irányuló nyílt és burkolt kirohadásait. A Magyar Párt vezetőségében igenis a magyar tömeget és a magyar anyanyelvű és magyar kulturájú zsidóság bizalmából jogosan foglalnak helyet zsidó-vallású magyar testvéreink. Vallásbeli különbségek a magyarság egységét nem befolyásolhatják. Örömmel látjuk zsidó vallású polgártársainkat a Magyar Pártnak, mert itt van az ő helyük. Tudatában vagyunk annak a nagy értéknek, amelyet a vajdasági zsidóság a magyarságra nézve jelentett a multban és jelent most is. Felháborodással utasítjuk vissza azt a konkolyhintő akciót, amely őket akar vetni a különböző vallásfelekezetekhez tartozó magyarok között. Egyébként ismételtelen kijelentem, hogy ezek a szóbanforgó és teljes politikai éretlenségre tanuskodó hirlapi támadások nem a magyar közvélemény tolmácsolói, azokkal az SHS. állam magyarsága a minden áron háttadmádnak akaró jelentéketlen kis csoport kivételével közösséget egyáltalában nem vállal.

Előre tudtuk, hogy a Magyar Párt vezetősége a legerélyesebben visszautasítja és teljes mértékben elítéli a novisadi „zászlóbontó“ kisdud társaságának gánctevő akcióját. Értesülésünk szerint a párt elnöki tanácsa legközelebbi ülésén formális határozatot fogja megbélyegezni ezeket az éretlen pártbontó törekvéseket.

Nem kapnak több földet a Vajdaságban a dobrovoljacok

Beogradból jelentik: Szerdán délelőtt Miletics Krszta agrárminiszternél megjelentek a dobrovoljacok főbizottságának tagjai és előterjesztették a dobrovoljacoknak azt a kérését, hogy bocsásanak rendelkezésükre a Vajdaságban újabb földterületeket.

Miletics miniszter azt válaszolta a főbizottság tagjainak, hogy kérésüket figyelembe fogja venni, de már előre is kijelenti, hogy a földigénylők nagyobbik felének Délserbiában juttatnak majd földet.

Kártyások harca a detektívvel

— Novisadi munkatársunk jelentése —

Novisad két közismert veszedelmes alakja, Lucies Jován és Lezecey Tanaszia Récz Gábor korcsmájában hazárdjátékok játszott, amikor a városi rendőrség egy detektívet, Marics belépett a helyiségbe és tetten érte a hazárdkártyásokat.

A detektív igazolásra szólította föl a két embert, akik azonban ezt megtagadták és felszólították a detektívet, hogy előbb ő igazolja magát, hogy valóban detektív-e?

Marics detektív erre elővette hivatalos igazolványát és felmutatta. A két veszedelmes alak csak erre várt. Az egyikük: Lucies hirtelen kiragadta a detektív kezéből az igazolványt, a másik pedig: Lezecey megragadta a detektívet és leteperte. Kétségbeesett dulakodás kezdődött a két ember között, míg Maricsnak sikerült magát szabadítani és a helyiségből kiment.

Rögtön a rendőrségre futott és rendőrökkel tért vissza a korcsmába, ahol a két embert elfogták és a rendőrségre vitték.

CIRKUSZ

Valami újat

Törtenék a Jótékonyaság az élet sötét négyzetét vizámi bizottságának ülésén.

Elnök: Hölgyeim, azért jöttünk össze, hogy a téli munkaprogramot megállapítsuk. Kezdődik a hideg idő, amit bizonyára Önök is hallották már hölgyeim, noha mi, akiknek bundánk van, ezt nem igen érezzük. De arra is gondolnunk kell, hogy nem mindenkinek van bundája. S mivel hogy mégis bunda a bunda, tehát munkára fel. Mulatnunk kell, hogy a nélkülözöknök és szűkölködőknek megszervezzük a szükséges bundát. Mielőtt azonban mulatnánk, átadom a titkár urnak a szót. Kérem terjessze elő proposíciót.

A titkár: Hölgyeim, amint az előttem szóló igen helyesen jegyezte meg, esse oportet ut vivas, non vivere ut edas, ami a mi szükségleteinkre lefordítva annyit tesz, mulatni kell, hogy mulatságot rendezhessünk, nem pedig mulatságot rendezni, hogy mulathassunk. Ezen irányelv által vezette azt javaslom, hogy a mulatságunk valami itt még nem létező mulatság legyen, ne holmi sablonos teadulán. Valami egészen újszerű, ami előtti rabbi Akiba is elpiruljon s szegyenkezze valia be, mégis van valami új a nap alatt. Mellőzzük tehát a sablonos, bár évek hosszú sora alatt jól bevált műsorral és táncal egybekötött teadulánokat. Feltétlen elismerés illeti meg Rejtettképességű Elízka kisasszonyt, aki szavataival évek óta disze esztétiknek. Drófluete kisasszony zongoráitka hosszú időn át disze volt esztétiknek, s dr. Jajdetudományos szakkerül felolvasásain is számtalanszor elandalogtunk már. Most valami mást akarunk, valami újat. (Zajos helyeslés.)

Elnök: Ugy látom, a hölgyek teljesen egyetértenek a titkár ural. Felkérem tehát Önöket, hogy tegyenek proposíciókat. (Hosszu hallgatás, kinos csönd.) **Választmányi Nagysádk:** Nekem volna egy ideálom. Kissé szokatlan, kissé frappáns ugyan, de talán bevá-

lik. Nem volna-e jó, ha például a hölgyek közül néhányan kis tálcákon — mondjuk — teát, szendvicset s esetleg teasüteményt szervíroznának a jelenlévőknek.

Titkár: Ertragadó, óriási... (Mindenkii gratulál.)

Elnök: Tehát ezt elfogadjuk, ezt beírom. De mi lesz még? (Ujabb hosszú hallgatás, kinos csönd.)

Zsur-Kovics Mihály: Istenem, nekem is volna egy szerény ötletem. Félek azonban, hogy teljesen szokatlan dolog s különben is az unokanővéremről van szó. Talán fel lehetne kérni Rejtettképességű Elízát, aki most jött haza Csantavírról, s ott fényes sikert aratott, hogy néhány verset adjon elő. (Óriási tetszés, taps.)

Titkár: Nagyszerű, kolosszális.

Elnök: Tehát határozatként kimondom a műsor első pontját! Rejtettképességű kisasszonyt, mint szavaltat.

Özv. Molett Adolné (egy ötlettel megkapva.) Érdekes, nekem is eszembe jutott valami. Egy egészen új dolog, Valami jó zongorasám is kellene. Kérjük fel a drága Drófluete kisasszonyt, az idén még ugy sem lépett fel schol sem. (Szünni nem akará zajos helyeslés.)

Titkár: Kitiűő, remek!

Elnök: Tehát határozatként kimondom a műsor második pontját! Drófluete kisasszonyt, mint zongorasámot.

Titkár: Óriási! Elsőrangú! Eredet!

Viszonzássyné: Nekem is van egy kitiűő ötletem. Kellene még a programba valami komoly felolvasás is. Talán a dr. Jajdetudományos ur vállalkozik rá.

Titkár: No de ilyen, no de ilyen nagyszerű! Mintha csak a számból vette volna ki nagyságos asszonyom! (Általános helyeslés és taps.)

Elnök: Tehát határozatként kimondom a program harmadik pontját! dr. Jajdetudományost az ő szakkerül felolvasásával. (Viharos tetszés.)

Tapasztalatlan Özike: Bocsanát, én is szeretnék valamit indítványozni. Nekem is van egy egészen új öt-

letem. Minekutána olyan szerencsésen és ötletesen összeállítottuk az új műsrot, kérjük meg a titkár urat, nézzen utána, hátha visszamarad még talán néhány száz darab a tavalyi meghívóból. A spórolás miatt

tetszik tudni, mert drága a nyomda. Csak éppen a dátumot kellene át-huzni és az új dátumot fölébe írni; az új programra ugyanis szóról-szóra a régi, a tavalyi.

— géle. —

Anglia megerősítette konstantinápolyi flottáját

A helyzet változatlanul komoly — A béke delegációk megérkeztek Lausanneba

Poincaré vasárnapi kijelentése, amelyben Angliát a törökök ellenállása esetén Franciaország fegyveres támogatásáról biztosítja, enyhített a két állam viszonyán. Páris és londoni diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a lausannei konferencia tekintetében a két kormány között a fontosabb kérdésekben teljes az egyetértés. Az angol és francia külügyminisztérium között a részletekre vonatkozólag meg folynak a tárgyalások. Ha ezek teljes megegyezéssel végződnek, úgy Curzon lord pnteken este Párisba utazik, hogy Poincaréval a végleges megállapodást megkísse és aztán a két államférfi együtt utazik Lausanneba. Az előzetes tárgyalások sikeretelensége után lord Curzon elhalasztja utazását.

Feriz bej, az angorai kormány párisi megbízottja szerdán visszérkezett Lausanneból a francia fővárosba és kijelentette, hogy **Izmet** pasa, az angorai delegáció vezetője Poincaré meghívására a közeli napokban Párisba megy. Utazása azonban tisztára udvariassági látogatás lesz és a béke ügyéről semminemű tárgyalásokba nem fog bocsátkozni.

Az Echo de Paris jelentése szerint a **jugoszláv béke delegáció Rákics** szőlai követ vezetésével a **bulgár delegátusokkal együtt megérkezett Lausanneba**. A bulgár küldöttséget Sztambulniski miniszterelnök vezeti. A román békeküldöttség, amely négy tagból áll, kedden este szintén Lausanneba érkezett.

Franciaország kívánságára Egyiptomot és Lengyelországot is meghívták a békekonferenciára.

A béketárgyalásokra való előkészületek alatt egyre nyugtalanított hírek érkeznek Konstantinápolyból. **A szultán palotája teljesen el van**

zárva a külvilágtól. A testőrség után az udvari hivatalnokok is átörültek a kemalistákhoz. Hír szerint Indiából mohamedan csapatok érkeznek, hogy a szultán testőrségének szerepét átvegyék. **A konstantinápolyi bíróságok az ítéleteket az angorai nemzetgyűlés nevében hirdetik ki.** Nagyon aggasztó Törökországban, különösen a Konstantinápolyban élő keresztény lakosság helyzete. Számos keresztény emiatt már el is távozott a török fővárosból.

A szövetséges főmegbízottak az ostromállapotot még mindig nem tudták kihárítani, mert ez esetben a közigazgatást ki kellene venniük, amiből nem áll elegendő fegyveres erő rendelkezésükre.

Az egyre nyugtalanított hírek hatása alatt az angol kormány elhatározta, hogy új erősítéseket küld a Dardanellához. Egy második torpedó-flotilla és több könnyű cirkáló már el is indult Konstantinápolyba.

Az angoloknak jelenleg 13.000 emberük, Olasz- és Franciaországnak 5700 katonája van Törökországban. Ez utóbbiakból 1200 Konstantinápolyban, 3200 Gallipolinál, 1300 pedig Izmid környékén tartózkodik.

Ezzel szemben Kemal pasa százötven ezer főnyi jól felszerelt határozott rendelkezik. Ezenkívül Konstantinápolyban 3000 főnyi kemalista esendőrség tartózkodik. A török fővárosban egyre szaporodik az ázsiai részekről beözönlő gyanús elemek száma, akiket az angorai kormány fegyverekkel felszerelve küld Konstantinápolyba. Attól tartanak, hogy a kemalisták még a béketárgyalások megkezdése előtt megmátadják a Konstantinápolyban és a tengerszorosoknál levő szövetséges haderőket.

Kockajáték

Ita: Szini Gyula

A kertben a Kaukázus legszebb rózsái lehettek illatukat. Halkan csacsogott a szökőkút. Leila egy rózsaszirmait tépdeste.

Hirtelen lódobogást hallott. A zive azt sugta, hogy a bárszonyfekete paripán, amely porfelhőben tör előre, Ferhad kán ül. Az aranszuitások ne-felejtéskék színű dolmány, a zöld-zsinóros turbán, a gyöngyvel és kalárral kirakott görbe kard, a fehér paripa a piros szattyánbőrrel való löszerszámmal: mindez Ferhad káné volt.

Az őt kaput nyitott. Leila örömmel sietett férje elé. Feléje akart rohanni, de visszataratorodott. Férje ruhájában idegen ember, idegen arc volt előtte.

Halványképu férfi volt ez. Sápadt arcdát lágy, fekete szakál körítette. Szeme sötétkék és ragyogó volt, mint a vacsoracsillag. Korápiros alka körül mosoly lebegett.

— Szágajdácsnij Levko vagyok, a tereki kozákok oszauja, kapitánya — szólt az idegen.

— Nem félsz a haláltól? — kérdezte halkan Leila.

— A férjedtől nem félek, Leila — szólt a kozák — mert rajtam van a ruhája.

— Megölted?! — süvített föl az asszony.

— Nem — mosolygott Levko —

hanem elnyertem tőle a ruháját kockajátékon.

— Lehetetlen!

— A férjed — folytatta az olaszul — elvesztette még azt a topázköves gyűrűt is, amelyet szerelmed zálogául kapott tőled.

— Húzdsz, Levko! Te vagy a legzsonzabb és legmegalkodottabb ember az egész környéken!... — Bocsáss meg, Leila — szólt a kozák —, hogy ilyen rossz hírrel háborvattalak. Már el is megyek. De ha igaz a te istened, Allah, akkor meg fogja neked sugni, hogy szeretlek.

Könyvedén meghajolt, kissé gögösen, mint a georgiai hercegek és elment.

Már rég feltűnt a vacsoracsillag, mikor a férfi, Ferhad kán hazaérkezett. Paripa nélkül, mert azt is elnyerte tőle Levko. Koldusruhában volt. Ezt is irgalomból adta neki Levko oszau. Ferhad kán egyenesen a saját szobájába sietett és segítség nélkül gyorsan átöltözött ott egy sárgaselyem ruhájába. Csak akkor mert a felesége szeme elé kerülni.

— Hol voltál olyan sokáig, uras-kám? — kérdezte Leila.

— Szarvasvadászaton eltevédtem — felelte Ferhad. — Más baj is ért. A lovam ledobott a hátáról és elszárguldott. Esésemben fölhasítottam az új nefelejtéskék színű ruhámat. Kénytelen voltam ruhát cserélni egy szögámmal.

— És hova lett — kérdezte Leila — az újradró a topáz-gyűrű, amelyet mindig viseltél?

— Elgurult az erdő esálitájában és nem tudtam többé megtalálni.

— Valaki megtalálta — felelte Leila — és elhozta megmutatni.

— Ki? — kérdezte Ferhad és pillantása belefut Leila szemébe.

— Szágajdácsnij Levko.

Ferhad elszápd, megtántorodott és kis idő után kérdezte:

— Beszélte ve?

— Beszéltem.

— Ezért halálal lakol! — sziszegte fogai közt Ferhad.

Másnap Ferhad kán a csatlósával együtt kilovagolt és mikor este, vacsoracsillag kelése idején hazaérkezett, Leila meglepetve látta, hogy a nefelejtéskészíni ruhája, a zöld zsinóros fehér turbánja, tegnapi cifra kardja és még a fehér paripa is, a piros szattyánbőrös löszerszámmal, ugyanaz, amelyet az előző napon Levko elnyert tőle kockajátékbán.

— Leila, Leila! — kiáltotta szerelmesen Ferhad és kitért karral a felesége elé sietett.

Leila kitért az ölelése elől.

— Nem is veszed észre a topáz-gyűrűt az ujjamon? — kérdezte Ferhad.

— Látom a gyűrűt, — felelte Leila — látom a nefelejtéskék színű dolmányt, a turbánt, a kardot és azt kell hinnem, hogy megölted... ő!

— Megöltem — felelte halkan Ferhad és nagyon tévován nézett maga elé.

— Hazudsz — mondta nyugodtan Leila. Pénzen vásároltad mindezt vissza Levkótól!

— Ki mondta ezt neked? — rivalgó föl a férfi.

— Maga Szágajdácsnij Levko! Egy órával megelőzött téged.

— Itt volt?

— Itt!

— Ki eresztette be?

— Az őt — felelte Leila. — Koldusnak nézte, mert abban a koldusruhában volt, amiben te tegnap hazajöttél, mikor kockajátékon elvesztetted még a topáz-gyűrűt is.

Ferhad kán nem felelt semmit. Lehorgaszította a fejét és magába mélyedte. Leila otthagya magában. Ferhad leroskadt egy pamagra és így maradt órák hosszat csaknem mozdulatlanul. Az éjszaka nagy de-nevérszárnya halkan borult rá. A rózsák mérget háltak és a hold elszederjesedett, mint egy holttett.

Ejfélok nagy dörmöbölés hangzott aa kapu fölül. A nagy lármára Leila is előjött és fölkereste Ferhad kánt. Ferhad nyugtalanul járt föl és alá.

— Ez ő! A kozák! — dörmögte maga elé Ferhad. — Tudtam, hogy el fog jönni. Erred jön, Leila. Meg akar velem verekedni érted, Leila!

— Menekülj! — mondta remegve, halkan az asszony.

— Már késő! — felelte Ferhad kán.

A szoba küszöbén ott állt a kozák. Hatalmas alakja egészen betöltötte az ajtónyílás íregét. Georgiai hercegi díszbe volt öltözve és kardjának

Megint megdrágul a trafik?

Nem szeretnők, ha ez épen nem óhajto móban tartott kérdést bárki is, de különösen a monopol-igazgatóság félre értené s amit mi itt csak mint feltevést emlegetünk, mint kérdést teszünk fel, arra azt mondaná, köszönöm az ötletet s újra felemelne a cigaretták árakat, a melyek a napokban az újabb árfelemeléssel messze túl jutottak a világgiaici paritásán.

Az áremelés előtt tudvalegőleg a dohányosok a fogukat szitták s a trafikokat szitták elkeseredésükben, mert nem lehetett cigarettát kapni. Az árfelemelés okozta szenvedéseket az enyhítette némiképp, hogy amint az új árjegyzék életbe lépett, megint volt bőven extra, meg préselt, nem hiányzott a macedonski sem s aki egyiptovskát akart szívni, kaphatott amennyit akart.

A boldogság, amelyhez meglehetősen drágán jutottunk, nem tartott sokáig. Ma már megint nincs sehol cigaretták. Csak mitalóiban kapható a „Vardari” nevű cigarettagyánánt árusított torokmaró anyag. Más fajta cigaretták a trafikban nem, cupán a láncereskedelemben kapható. A közönség, amely a tóban es jédien látta, hogy az állam mint törle a drágaságot s mint emeli állandóan az árakat, most félésattól tart, hogy az új cigaretták szállítmányok imént drágábbak lesznek, noha az újabb áremelés a legkevésbé sem valószínű, hiszen négy-öt hónapig még az állam is vár, amíg újra emel. Hacsak véletlenül nem történt valami tévedés. Hacsak nem történt meg az, hogy az új áremelés körül valami tévedés történt. Tán nem volt elég az emelés? Már tudniillik az államnak, mert a fogyasztónak a cigaretták már így is elég drága.

Az újabb dohánymizériát, — a mult-heti drágulást és az azóta egyre tartó cigarettahiányt, — ismét javára használja fel a fánosok hada, akik miniszteri drágítás nélkül, trafingedély nélkül új dohányzárszabék csinálnak. És akkor, amikor a többsék üres kézei bocsátják el a vevőket, — náluk tetszés szerinti mennyiségben kapható az »Extra meg a »Miniszteri. Egyszer a cigarettaminiszter urnak kellene ezt a miniszteri cigarettát megvásárolni, akkor a pénzügyi közegek bizonyára felsőbb utasításra gondoskodnának arról, hogy a dohányzó emberiség panaszai végre megszűnjenek.

keresztalaku markolata a szive fölő volt kőve.

— Megsértettem házad küszöbét azzal, hogy álléptem — mondta Szágájdácsi Levko. — Verekedj meg velem!

Ferhad kirántotta a kardját: — Ezt a küszöböt — szölt — csak az én holdtestemen át lépheted keresztül!

Kozák kard, török kard egyszerre villantak meg a holdfényben, amely egészen elbontotta a szobát, minthogy benne csak egy kis, halványan éjeli mécs fénye pislogott.

A kán sujtott, Levko kivédte a csapást. Ezentul csak a kardok csörrenését és a vivők lihegését lehetett hallani. Egyszerre csak csillag futott le az égen, amely az ajtó hasadékán át belátszott. Ferhad kán elesett.

A kozák oszall diadalmasan magásra tartotta véres kardját.

Leila odarohant Ferhad kánhoz, leborult melléje és össze-vissza csókoltá üvegesedő szemét és liluló ajkát.

Szágájdácsi Levko ott állt a holdfényben nyugodtan és várt. Hirtelen Leila felsivöltött. Levko cából megtudta, hogy Ferhad kán meghalt.

Leila csak ezt a pillanatot várta meg. Férje merev, hideg ujjaiából kiszabadította a görbe, éles damaszkuszi pengét, két kézre fogta markolatát és még mielőtt Levko védekezhetett volna, egy suhintással lemetszette a kozák kapitány fejét.

HIREK

Egy kritikus albumából

Sokkal kevesebb boldog ember van, mint hiszünk és valószínűleg jóval több boldogtalan, mint gondoljuk.

A boldogtalan azt hiszi, hogy ő az egyedüli boldogtalan az egész világban, a boldog pedig azt, hogy boldog az egész világ.

A boldogság reménye többet ér, mint annak az emléke.

Egy feány, amikor ügyelmeztették, hogy ne menjen feleségül a szive választottjához, mert boldogtalan-ságnak néz elje, így felelt:

— Inkább választom a boldogtalan-ságot azzal, akit szeretek, mint a boldogságot azzal, akit nem szeretek.

Ha az ember öreg korában boldog, azt egyes egyedül saját magának; a szerencsés temperamentumának, a testi egészségének, a világnézetének, a kedélye vidámságának — vagy mindezeknek gyűjtve — köszönheti, mert a környezete és a polgártársai valami keveset tesznek ahhoz, hogy boldog legyen.

Bdkr.

— Az állampolgárságról szóló törvényjavaslat előadója. Beogradból jelentik: A törvényhozó bizottság albizottsága szerdai ülésén csekély módosításokkal elfogadta az állampolgárságról szóló törvényjavaslatot. A baloldali muzulmánok javaslatát arról, hogy az 1878. évi boszniai okkupáció menekültjeinek állampolgárságát ismerjék el, elutasították. A javaslat előadója *Angyelic Pavle (dem.)* képviselőt választották meg.

— Megint elégedetlenek a muzulmánok. Beogradból jelentik: A kormányhü muzulmánok között megint elégedetlenség mutatkozik, mert a kormány még most sem váltotta be teljesen hat hónap előtt írásban tett ígéreiteit. Beavatott körök véleménye szerint a klub már legföljebb egy-két napig hajlandó várni és ha ezalatt nem teljesítik követeléseiket, *Omerovic* és *Vilovics* miniszterek beadják lemondásukat.

— Pasics lapja támadja a demokratákat. Beogradból jelentik: A Tribuna szerdai száma feltűnést keltő vezércikket közöl. A vezércikk felszólítja a radikális pártot, hogy minél előbb szakítson a demokratákkal és a párt saját soraiból alakítson erős kormányt, ami az egyedüli mentőeszköz a mostani válságból való kivételéhez.

— Nagyobb lesz a jövő évi költségvetés. Beogradból jelentik: Kedden delután *Kumanđil* pénzügyminiszter elnöklésével értekezlet volt, amelyen az egyes miniszteriumok kiküldöttjei vettek részt. Az értekezlet tárgyalta az egyes miniszteriumok követeléseit, amelyeket a jövő évi költségvetés keretében tárgyalni előirányztának 30—40 százaléknyi emelést kívánja.

— Az egyház gyűjt a dalmáciai éhezőknek. Beogradból jelentik: *Dimitrije* patriarcha pástorlevelet intézett az egész pravoszláv lelkészséghez, hogy gyűjtsenek adományokat a dalmáciai éhezők részére.

A gyárosok országos szervekedése. Beogradból jelentik: Az országos gyáriparos szövetség második konferenciáját december 4-én tartják meg Beogradban. A konferencián véglegesen dönteni fognak egy erős országos szervezet alapítása ügyében.

— Az SHS. állam követeléseit Németországtól. Beogradból jelentik: A közmunkaügyi miniszteriumban elkészítették a jegyzéket azon anyagokról, amelyeket 1923. év folyamán Németországtól jóvátétel fejében követelni fognak. A jegyzékben hetvenöt millió aranyárka értékű vaslakatrések vannak felsorolva. Az 1924., 1925. és 1926. évekre 120 millió aranyárka értékű anyagot fognak követelni.

— Az ellenzék a hadiszállítások ellenőrzését kívánja. Beogradból jelentik: Ellenzék körökben mozgalom indult meg, hogy a parlament egy bizottságot válasszon, amely felülvizsgálja az összes eddigi hadügyminiszterek működését, főleg a katonai szállításokra való tekintettel. A bizottságban az összes pártok képviselve lennének. Az indítvány azzal indokolják, hogy a 800 millió új hadihitel felhasználására így utmutatást kaphatna az új hadügyminiszter. A mozgalom összefüggésben van azokkal a sorozatos leleplezésekkel, amelyekkel a beogradi sajtó egy része állandóan támadja a hadügyi igazgatást.

— Az angol kormány győzelme. Londonból jelentik: Az angol kormány választási győzelme már kétségtelen. A fogadásokat a győzelemre 5:2 arányban kötik. Az az általános vélemény, hogy a kormány győzelme esetén is legfeljebb hat hónapig marad uralkon s uralmát csak akkor hosszabbíthatja meg, ha más párttal sikerül koalícióba lépnie.

— A vasuti hivatalnokok szolgálati pragmatikája. Beogradból jelentik: A közlekedésügyi miniszteriumban szerdán konferenciát tartottak, amelyen a vasuti hivatalnokok és egyéb alkalmazottak szolgálati pragmatikájára vonatkozó törvénytervezetet tárgyalták. A konferencia egy szűkebb bizottságot küldött ki, amely a törvénytervezet szövegét fogja elkészíteni.

— Nemzetközi választott bíróság dönt a beogradi villamos vasut tulajdonjogáról. Beogradból jelentik: *Ninesics* külügyminiszter, *Mitrovics* beogradi polgármester, *Ribarz* brüsszeli követ és *Protics* Dragomir ügyvéd, a belga villamosrost képviselője a külügyminiszteriumban konferenciát tartottak a belga társulat és Beograd városa között fennálló vitás ügy kérdésében. Megállapodtak abban, hogy az ügyben egy svájci bírónöklete alatt összeülő választott bíróság fog dönteni. A polgármester a város két képviselőjének nevét be is jelentette, a végleges ki nevezés azonban csak akkor fog megtörténni, ha a jelölést a beogradi községtanács jóváhagyja.

— Novisadon esett a hó. Novisadról jelentik: Novisadról jelentik: Kedden este leeseit az első hó, a fehér lepel azonban nem maradt sokáig az utcákon, mert hamar elolvadt.

— A santsjai földrengés. Londonból jelentik: A santsjai földrengés borzalmas méretei még csak bontakoznak ki, Santjago és Valperei városokban a kéopületek is összeomlottak. A megnyílt föld egész házcsoportokat s erdőket nyelt el. A kár 70.000 négyzetkilométer területen hozzávetőleges számítás szerint mintegy ötven millió arany pezot tesz ki.

— Megdrágult a Budapestre való utazás. A magyar vasuti tarifa-emelés következtében az új gyorsvonalati tarifa alapján Subotićáról Budapestre az I. osztályon 3850 magyar koronába és 47-25 dinárba, II. osztályon 2310 magyar koronába és 31-50 dinárba, III. osztályon 1540 magyar koronába és 15-75 dinárba fog az utazás kerülni.

— Szervezkednek a szubotici fűszereszek. A fűszeres szekék elhatározták, hogy csütörtökön este szervezkedő gyűlést tartanak a Munkás-Ötthonban. Szervezkedésük célja gazdasági helyzetük megjavítása.

— Lemondtak a német kormány. Berlinből jelentik: A szociáldemokrata párt keddi tárgyalása este tíz órakor ért véget. Az előterjesztett határozati javaslatot nagy többséggel fogadták el. Eszerint a szociáldemokrata párt nem egyezik abba bele, hogy a német néppárt képviselői a kormányba lépjenek. E határozat a kormány bejelentette lemondását, amit Ébert elnök tudomásul vett. Az elnök megkezdte a tárgyalásokat a kibontakozás mielőbbi megteremtése végett.

— Elégették a lila ötdinárosok. Beogradból jelentik: Kedden a pénzügyminiszterium a villanygáz mögötti szabad téren elégettett hatvannyolc lada, a forgalomból kivont illusztráló ötdináros bankjegyet. A hatvannyolc ladában 24.826.650 dinár értékű bankjegy volt. A lillaszín ötdinárosokat lehetett hamisítani. Azok az ötdinárosok, amelyeket nem szolgáltattak be, értéküket veszítették.

— Engedékenyek már a franciák. Párisból jelentik: A frank esése, ugylászik, engedékenységre kényszeríti a francia politikát. Kormánykörökből kiszivárgó hírek szerint a francia kormány hajlandó leszállítani a Németországgal szemben fennálló követeléseit, ha a német kormány bizonyos pénzügyi rendelkezéseknek alá veti magát.

— Mussolini a nők választójoga ellen. Rómából jelentik: A Journal des Debats római tudósítója előtt Mussolini kijelentette, hogy mindig ellenzi a nők választójogát. Kijelentette azt is, hogy nem ismeri el a köztisztviselők sztrájkját.

— A Petöfi-centenáriumra készül emlékkiadás a jövő héten készen lesz, i. hó végére az előfizetők megkapják. A könyv tartalmában és külső kiállításában is méltó bevezetője lesz az elkövetkező Petöfi-émeleteknek. Dr. *Vajda Gyula*, a könyv szerzője, kéri mindazokat, akiknél még előfizetési ív van, hogy ezt lakására (*Voines Piroka-ház*) sürgősen visszaküldeni sziveskedjenek.

— A Nemzeti Bank lakásokat épít tisztviselőinek. Beogradból jelentik: A Narodna Banka elhatározta, hogy nagyobb telket vásárol Beograd külvárosában, ahol lakásokat fog építeni tisztviselői részére. A bank közlekedési eszközökről is fog gondoskodni, hogy a tisztviselők gyorsan bejuthassanak a városba.

— A német kommunisták sztrájkja. Berlinből jelentik: Dűszszeldorfbán a kommunista munkásság általános sztrájkot proklamált. A rendőrség lefoglalta a sztrájkra igazolt nyomtatványokat. Emiatt összeütözésre került a sor a rendőrség és a kommunista munkásság között, melynek mindkét részről több áldozata van.

NYILTTÉR

Özv. Berger Lajosné úgy a maga, mint gyermekei és unokái nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy szeretett jó férje

BERGER LAJOS

Sentán, életének 68-ik, boldog házasságának 41. évében hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult hült tetemet f. hó 16-án d. e. fél 11 órakor helyezik örök nyugalomra.

Aldás és béke poraira.

Özv. Berger Lajosné szül. Klein Julia felesége. Dr. Balázs Jenő, Dr. Balázs Zoltán, Berger Hajnalka szerj. Huber Jónőné gyermekei. Hubert József veje. Szamoscsanak Palika, Hubert Évike unokái.

Licht Sándor vegyeskereskedését f. hó 4-én megvettem. Felhívom nevezett cég hitelezőit, hogy követeléseiket nálam 8 napon belül bejelenteni sziveskedjenek, mert azonlul követeléseiket figyelembe nem vehetem.

Bajmók, 1922. nov. 13.

8319

Bornemissza és Beck

Helyreigazítás.

Értesítem tisztelt megrendelőimet, hogy cégemből Grád Piroška kávépéit, Gyermekruha és nőruha szalonomat tovább is a régi helyen Rudics-utca Csajkás házban folytatom

Horváth Andorné és Jovanović N.-né
cég alatt.

8232

Vidéki

Kereskedők!!
figyelmébe

Felkérem t. vevőimet, hogy a fagy beállta előtt sziveskedjenek

Tenta, Politur, Indigóoldat

ra vonatkozó rendeléseiket beküldeni, mert később a fagy beálltával ezen cikkek csakis saját felelősségükre lesznek szállíthatók.

Tisztelettel
Kalmár Vegyipar
Subotica.

8235

Értesítem a t. közönséget, hogy prágai füstölt árukat

a híres **BOGUMIL BILY** cég gyártmányait árusítom.
V. STOŠIĆ, BUFFET
Subotica — Városháza.

Egy ház

a beltéren nagy telekkel, több nagy helyiséggel olcsón eladó és azonnal elfoglalható.
Bővebbet Tolstojeva ulica 17.

8220

Amerikai szabadalm. összehajtható

ágy

Az ágy betéttel együtt csak 700.— dinár.

Különösen alkalmas szállodák, szanatoriumok, fürdők, tanulóok, otthonok, ipari munkásságnak. Minden házban nélkülözhetetlen. Amíg a készlet tart, szétküldés egész Jugoszláviára az előállító által.

Josip Brozović Zagreb
Boškovičeva ul. 18.
Telefon 25—61.

1-2 butorozott szobát

konyahasználattal kereskülföldi vállalat képviselője. A.ánlatokat a kiadót hivatkozva kér.

Eladó **50 HP gőzgép**

kondenzátorral és kazánal jó és üzembékes állapotban. Bohn tégiagyár Džombolj (Bánát). 8081

CSAVAR ANYÁK minden méretben kaphatók. Nagyban vételnél árkedvezmény. **Hamburger gépműhely Subotica** Segedinski put 115. Telefon 5—66. 8147

3 1/2 x 4 1/2 világos perzsa szőnyeg és scheslon plüsch takarók

keveset használt, jutányos árban eladó **Herovitz Mátyás** cégnél Kralj Aleksandrova ulica 11. szám.

Nagymennyiségű máramarosi kincstári származású vékony fenyő (Landinák)

valamint

mindennemű fűrészáru asztalos anyag

Rapható vaggontételekben, vagy a Tiszán tutafozva

Starikanizsai Első Gőzfűrés és Gőzmalom Részvénytársaságnál.

Rum- és likőressenciák

kölni-vizek kímérve, francia parfümök, puderek
Lakner Drogeria, Subotica
Kralj Alexander-ul. a Hotel Nacionaltal szemben.

„JE-KA“ TEA

a legjobb, legfinomabb, legolcsóbb.

Kérjen mindenütt „JE-KA“ teát!

Sava d. d. za uvoz i izvoz Subotica.
Telefon 565.

Ajánlunk itteni rakárunkból: Jolyékony vagy szilárd állapotban lévő tiszta mézet kannával együtt brutto nettó helyett a kg. K 76.— használt foltozott gabonaszakokat a ár. K 46.— lukovcét kristályszadát a kg. K 550 takarmánylisztet a kg. K 8—

Jadransko Osiguravajuće Društvo ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT

Alapított 1838-ban. Alaptőke és tartalékok: 252.000.000 Lira.

Vállal. tűz, élet, baleset, betörés, üveg jég, szállítmány, szavatossági, értékküldemény és egyéb ágazatokban biztosításokat

mérsékelt díjak és előnyös feltételek mellett. — Felvilágosítással szolgál a Felsőbácskai vezérügynökség Suboticán, Jelašičeva ul. 5. szám, I. emelet, volt Váli-féle ház. Telefon 393.

Kérjük tisztelt üzletfeleinket hasonló hangzású biztosító társulatokra való tekintettel megtevesztés elkerülése végett cégünkre ügyelni, mely szó szerint a következő:

ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT.

Helyi képviselők és üzletszerzők felvételnek a subotici vezérügynökségnél.

Verseci borkülönlegeségek pincéje Novisad, az Uprava Fondova palotájában Njegoševa ulica 3. alatt megnyílt.

SZEMFEDELET, KOPORSÓDISZEKET

tapetákat és mindennemű temetkezési cikket gyári árban ajánl:

„PAX“

temetkezési cikkek és művirág nagykereskedés **NOVISAD, KRALJA PETRA 4.**

A legfinomabb

„JE-KA“

csokoládét és csokoládékülönlegességeket gyártja csakis a

Confiserie „JE-KA“ Zagreb csokoládé- és csokoládékülönlegességek gyára.

Kérjen mindenütt „JE-KA“ desertet!

KAIN LAJOS

hangszerkészítő és nagykereskedő **SUBOTICA**

Az ország legnagyobb zongora és hangszer raktára. — Részletfizetési osztály.

nov. 16-61
nov. 19-9
csütörtök-tel-
vasárnapig

Litka

Kunyhótól a kastélyig

6 részben 36 fölönásban.
Füszerező: FERN ANDRA

LEVÉLVEZÉS

Alleinstehendes Herr sucht die Ehrbare Bekanntechaft einer ebenfalls alleinstehenden Dame in Subotica oder in der unmittelbaren Umgehung, welche über entsprechende Wohnung verfügt und weiche die Einkünfte der bevorstehenden langweiligen Winterabende mit gemeinsamen Unterhaltungen zu verbringen geneigt ist. Sprache ungarisch, deutsch und ziemlich serbisch. Vollste Diskretion, antwort auf jeden Brief. Briefe werden unter "Disziplinierter" in die Administration erbeten. 8178

Genösinnig 26 éves intelligens, fiatal parasos új csinos leány, esetleg fiatal özvegyhez, ki némi vagyonnal, esetleg üzlettel rendelkezik. Fényképpel ellátott ajánlatok. Szép füligéreg Pallas hirdetőirodába kéremtek. Subotica, Icelasceva-ut. 3. 8327

Egyedülálló úriember keresi oly feltétlen tisztességes, egyedülálló nő ismeretségét itt Suboticán vagy a közvetlen környékén, akinek megfelelő lakása van s akivel a küszöbön álló téli esték unalmát közös szórakozásokkal előzhetik. Beszélnek magyarul, németül és megtehetősen szerbül. Csak teljes című levelekre válaszolok. — Legteljesebb írtáskéző: minden levélre felelek. Leveleket "Disztingvált" jellege alatt a kiadóba kérek. 8177

FOGLALKOZÁS

Jutalékos utazó, aki Szerbia, Dalmácia, Bosniát is beutazza, jól jövedelmező ruházati cikkel, kerestetik. Ajánlatokat H. L. alatt a kiadóba kérem. 8231

KÖNYVELESEN teljesen írtás üzletileg ügyes fiatalember malomüzemnél azonnaira felvétetik. Gabona illetve malomszakmában írtásnak előnyben. Részletes ajánlatok az eddigi működés megjelölése mellett Szorgalom jellege alatt a kiadóhivatal továbbán. 8302

Deutsch optikus és írógéptartó műhelyébe jobb házból való írtásonnal fizetés mellett felvétetik. 8002

Eine deutsche Lehrerin sucht ein möbliertes Zimmer, gegen deutschen Unterricht. Anträge an die Administration. 8279

Fazaknőmőn írtás kereskedelmi vezgett fiatalember kereskedésbe vagy fűrészelésre állásba menne. Vidékre is elmegyek. S. H. Subotica, V. Nis. ka-tilia 4. 8221

Fomolnár, rendszeretel december 15-éig belézésre keresek. Subotica-malom. Bajmok. 8318

Apróhirdetések

Telefonon nem adunk hirdetési ügyekben felvilágosítást. Apróhirdetés egy sor 3 K, vasárnapotól és címzési kezezoaraszamot. Legkisebb apróhirdetés ára 30 K. Apróhirdetéseket felvesz Subotica-n a kiadóhivatal Aleksandra-utlon, Lelbach-ház és Schlanger hírtársa, a vasúti park mellett. Vidékre valamennyi feljárnaltér. Előfizetési díj haviól 30 din, negyedéves 90 din. Kérdésekádelekhöz válaszölvény mellékölés. Álláskeresők az apróhirdetési díj felté fizetik.

Nyugdíjas vasúti elnök szerb, német, olasz nyelvtudással megfelelő állás keres. Cím a kiadóban. 8307

Iroda- és pénztáros-kisasszony jó képzéssel azonnali belézésre kerestetik: szerb nyelv tudása megköveteltetik. Medianski i drug vaskereskedésben. Subotica. 8315

Irodai gyakorlatlalt bíró ügyes kisasszony felvétetik a Bélyvárban. 8223

VETEL-ELADÁS

Eladó egy 12 HP alig használt fekvő benzínmotor, mely könnyen átalakítható szivószármotorrá 9000 di-nárért. Üzemben megtérülhető Patal Péternél, Madjarski Itelbei, Bánit. Eladó két pár komplett malomko és két villanymotor. Csordás Istvánnal, Nova (Török) Kanjizán. 8315

ARANYAT, BRILLIÁNT, drágaköveket legmagasabb árban veszek. Órákat és díszereket legszakszerűbben javítok és legolcsóbban árusítok. *Friedmann* Dezső drás és ékszerész Subotica, Aleksandrova ut. Állami tisztviselőknök javításoknál 20 százalékos engedmény. 6080

EGY jóforgalmu éjjeli üzlet hasznosbörbe esetleg házjal együtt eladó. Kisliván Nova-Kanjiza. 8298

Eladó egy darab 8 HP macánjáró-karaj egy darab Máv. gyártmányu 84-es esepöl vasváza, tengelyekkel és szíjkerékekkel együtt. Horváth Jánosnál, St. Becei, Kralj Petra-n. 8202

Szivószármotor, 65 HP, eladó. Bövebbet Hamburger jéggyár, Subotica. 8246

Eladó házszoba, szőnyeg és különféle bútordarabok. Iv., Manuzic Lazce-ut. 1.

Körző

nov. 16-61
nov. 19-9
csütörtök-tel-
vasárnapig

Vörös keztyű

6 részben 36 fölönásban.
Füszerező: MARY WALCAMP.
1. rész: KESZLYÜK RADLÓTÁRSASÁGA.

HULLADÉKÉRT PÉNZT. Legmagasabb napi árban veszünk vörös, sárgarépa, ólom, horgonyt, öntött vas-hulladékokat Mezyanszky és Társa vaskereskedők Subotica (a városház átelében. Telefon 360. 6029

Modern sarokház három uccal szoba, megfelelő mellékkeliségekkel. Bozardski put 100, villamosvasut mentén, eladó: azonnali beköltözhető. 8234

ÖCSKA és hulladékfémeket, vörös és sárgarépa-dímot, horgonyt és alumíniumot legmagasabb árban veszünk. Goldner Testvérek Jégcsokrénygyár Subotica-n, Jugo-viceva-utlica 20. Telefon 134 szám. 6090

CLUB PAPIR
monopol tekával
510 korona
a Bedő trafikban
Subotica, Aleksandrova u.
50 doboz vételnél 500 K.
100 doboz vételnél 495 K.

50 HP Magy. állami magas és alacsony nyomású féltábil gőzgép 10 méteres vaskémmel szemazobbitás miatt eladó és néziben megtekinthető. Ugyanitt egy 21-es Ganz, egy 1916-os modellü 80x30 sima Ganz hengergépek és egy komplett 42 collos köjártat is eladó Gózmalom Bepetrovoelő. 8291

Egy jókarban levő szonora merővelre kerestetik. Ajánlatok dr. Pavle Zubkovic önlök címere küldendők. Stara-Kanjiza. 8321

KÜLÖNFÉLE

Köcséskönyvtár megnyit. Hemann Mór könyvkereskedésben. 7:58

BETONIROZOTTI nagy szterin azonnali kiadó üzletnek fúuton. Cím a kiadóban. 8287

Üvegeket, használtat, magyás aron vesz Kalmár vegyipar, Subotica. 8254

Tizifa, szén vagonfélékben naponta érkező nagy mennyiségből t. vevőknek az egész Vojvodina területére még a vétel napján reexpediálók, valamint elsőrendü kovács-szenet. Subotica t. vevőknek aprított- és hasábit megrendelés után egy órában belül saját fuvarjalimmal házhoz szállítók a legolcsóbb napi árban. Jovan Sijacic tizifa-szénkereskedő és spediter. Palički put. Telefon 839.

„Nea” Crem
a legjobb arcápoló szer
KORONA-
GYÓGYSZERTÁR
SUBOTICA, VÁROSHÁZA. 833

Kovács-szén nagyban és kicsinyben a legolcsóbb árban kapható. Jovan Sijacic tizifa-, szén- és spediter-telepén. Palički-ut. Telefon 839. Teherpályaudvar bejáratánál.
Gesztenye, garantált egészséges, kg-ként 8,50, üzletben, Városház. Telefon 505. 8192

EGY sorsúldozott jobb osztálybeli beteg öreg nő teljesen elhagyatva snküle nincsen, kéri a nemestellük közönséget, ha segítenék itt a tél, cölem és lábbei nélkül van, szives külde-mények a kiadóhivatalba küldendők. 8294

Királyalmi új bor kapható. Lelbach 20 korona. Nemesek Géza fűszerkereskedő, Subotica. 8164

CYMMIBELVEGZŐT báronlyan ügyesen készít Molnar József Subotica, Frankovska-ut. 25. Megrendeléseket a Bacsmegyei Napló kiadóhivatala is felvele. 8272

Mindenki már régen tudja, hogy

detail üzletében Kralj Aleksandrova ulica, vásárolhatja
A LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB
bonbonokat,
teasüteményt,
cukrozott gyümölcsöt.

Kalász Crem
készíti
PINTÉR FERENC
SZENT JÓZSEF
gyógvtár a nagyetploom
mellett. 6659

KERESKEDŐK FIGYELMÉBE!
Karácsonyfa Reich és
disz nagy Friedmann
választékban cégnél
kapható Novi-Vrbas.

Műtárok, műkezek
egyenestartó
fűszékészitő
és jó vité műhelye
Schönbrunn Subotica,
Pašičeva 5. Telefon 275.